

HIVEN

BECSÜLETTEL

KÖZÖSSÉG

LEWIS

TO Dr. 3249 No. 100
 TUCS 85705

PRINTED MATTER

Guaranteed

ERTELESTŐ

Kiadja: A Magyar Csendőrök Családi Közössége
 Chartered July 14, 1958. B. 56-940 — Cleveland, Ohio.
 1975. év — 53-54. szám

HARMINC ÉVE TÖRTÉNT

Esős, ködös márciusi délután volt és mi a H. M. 20. o. beosztottjai Gyepű II-n a Perenye községben lévő elemi iskola egyik tantermében vártuk az osztályvezetőnk visszaérkezését a kőszegi eligazításról. Rövidesen megtudtuk az eredményt. Reggel 9 óráig át kell lépni az osztrák határt, mert azután már határozás lesz. A 6 hónapra tervezett kitelepítésből azonban emigráció lett és midőn most, 30 év után visszatekintek az elmúlt időkre, lelki szemeim előtt kaleidoszkop-szerűen vonulnak el az események.

Budapest 52 napos hősi védelem után elesett és a március hó 2-án felszabadítására indított nagy támadás szép kezdeti sikerek után 9-én már végleg elakadt. Az erősen megviselt szovjet hadsereg csak március közepén került abba a helyzetbe, hogy Magyarország területén folytatni tudja a végső döntésért folyó hadműveleteit. Ezek sikerrel jártak és az oroszok április 4-vel már elérték a nyugati határt.

Március elején Nyugaton is megindult a nagy támadás Németország ellen. Tisztelettel kell megemlékeznünk Patton amerikai tábornokról, aki rövidesen a támadás megindítása után engedélyt kért, hogy hadseregével a Duna vonalig előnyomulhasson és a magyar nép bolsevizálását megakadályozza. Eisenhower tbk. a tervet elutasította és Pattont "autóbaleset" tüntette el.

Talán Churchill volt az egyetlen a nagy bünszövetkezetben, aki tisztán látta a bolsevista veszedelmet és még május 26-án is a kimerült szovjet elleni, — győzelemmel kecsegtető háborút sürgette. A terv keresztülvitelét Truman és Eisenhower megakadályozták, az U.S.A. fővezérség pedig elrendelte a nyugatra menekült antibolsevista vezetők összeszedését és kiszolgáltatását.

Magyarország összvesztesége a II. világháborúban mintegy 420.000 fő volt és kb. 300.000 elhurcolt. A kínzások következtében közel 60.000 antibolsevista magyar pusztult el és egyedül az Andrássy út 60-ban 3000-re teszik az első félév alatt halálra kínzottak számát.

Béla, igen jó, szellemes,
szellemesen gondos - jóval
kiváló!

A rajt semmi! Kallós,
barnarézre rövidesen
megy, de rajt semmi a
Bárán még messze van
Közvetlenül a kis erdő
és minden lépésnél.

Silvaestris minden fenyő
szélt! Kallós feltűnt, ama-
ert megint más helyre tet-
tűt át a kacacát!

Béla, gyenge, nem
megy, így én sem! Tam-
cizna az az mellesleg is!
Remélem?!? jöve a debél
E. F. szellemes! Fő-
állítás, jó fizetés, sok mel-
lés (pl. komizás) gondolat, meg
és végül!

Udo és család
L. B. B.

Sohasem fogjuk megtudni, hogy ebből a rettenetes veszteségből mennyi volt a csendőr hősi halott és mennyi volt a csendőr mártír.

És mint annyiszor a történelem folyamán újra és újra felmerült a kérdés, hogy: érdemes volt-e és miért volt mind-ez?! Az oknyomozó történelem feladata, hogy az idők távlatában megadja majd erre a pontos feleletet.

Magyarország a XV. század óta a — két v. háború kivételével — nem harcolt határain kívül. Területi igényeink nem voltak, anyagi hasznot nem vártunk. Az indító okok — az első kommün tapasztalatai alapján — ideológiai és erkölcsi okok voltak, amikhez az önvédelem ösztöne is hozzájárult. Háborúit mindenekelőtt a Kárpát-medencében vívta meg és élettere sohasem nyúlt át a Kárpátok gerincén.

Nemzeti tragédiánk a véges emberi ésszel alig fogható fel, mélysége beláthatatlan. A magyar helytállás megmentette a Nyugatot és főleg ennek köszönhető, hogy ma még létezik egy "Rest Europa".

A mi számunkra mint pozitívum, csak az erkölcsi értékek, a nemzeti becsület és a fegyvertársi hűségbe vetett hit megmentése maradt.

A helytállás jutalma Jalta lett. Jalta azonban nemcsak a mi sorsunkat pecsételte meg. 30 év tapasztalatai alapján nyugodtan mondhatjuk, hogy Európáét és talán az egész kultúrvilágét is. Jalta csak a kezdet volt, Helsinkiben pedig lezárult az első fejezet, a szovjet hódítások törvényesítése. A nagy kérdőjel a jövő...

És ebben a jobb magyar jövőben kell hinnünk bajtársak! Mert van isteni igazságszolgáltatás és hinnünk kell, hogy ennek az új magyar jövőnek a tőkéje a két világháború mérhetetlen áldozata, szenvedése. Ne felejtjük el, hogy a történelem nem ismer 2 fogalmat. A történelem nem ismeri az "örökké" és a "soha" fogalmát!

Dr. Balló István

BESZÁMOLÓ 1975-RŐL

Az első féléről — a közölt akadályok miatt — elmaradt beszámolóinkat itt pótoljuk, kezdve azt ismét a szilveszterrel.

A jelenvoltaknak nem kell dicsekedni, azok részesei voltak a hatalmas sikernek. Aki nem jött el ez évzáró és évnyitó rendezvényünkre — bár ott lett volna a helye — azoknak és a távol lakó olvasóinknak részletesebben ismeretjük a több mint 600 főnyi sereg hajnalig tartó, zökkenés nélküli mulatságát. Az elnökünk jól számított. Ez, az ősszel megnyílt Hotel Inn, — melynek első vendégei voltunk — az előbbinél tágasabb, remekül dekorált táncterme minden igényt kielégített, ami azt jelenti, hogy zsúfoltság nélkül kényelmesen elhelyezett 65 tiszemélyes asztallal várta a vendégeket, s azok közül — örömünkre — csak itt-ott volt néhány "foghíjas".

A nagyrészt fiatalságból álló résztvevők viselkedése, öltözködése ellen semmi kifogás nem merült fel. A kitűnő zenekar változatos számai az első perctől kezdve olyan hangulatot teremtett, amely páriát ritkítja. A "korcsmáros" is meglegedetten dörzsölte kezeit, nem számítva ilyen fogyasztásra, de hát magyar mulatság volt.

Az éjféli első perceiben felhangzott az amerikai és a magyar Himnusz, amit impozáns, mozdulatlan "vigyázz"-ban harsogott a hatalmas sereg, s a ... hozz reá víg esztendőt... könnyörgésünk bizonyára az egekig hullámozott.

Aztán, a vidámság fokozására — ha még lehetett — kalapba kerültek az asztalszámok és 12 üveg pezsgő talált szerencsés gazdára. A büfé "anyaga", közte a kolbászos bableves és a kitűnő csabai úgy fogyott, hogy a 4 női kiszolgáló alig győzte a munkát.

Itt említjük meg a lengyel "kolóniát", amely 6 asztalt töltött meg és velünk együtt ropták a csárdást. De ők is kaptak jó néhányat a nemzeti táncaikból. Nagy volt a barátkozás a sorstársakkal!

A siker híre rövid idő alatt szétfutott a városban és számos gratulációt könyvelhettünk el. Ugyancsak jöleső dí-

csérő elismerést hallottunk az egyik magyar rádióban is. De a szó elszáll, az írás megmarad. Ezért köszönetet mondunk a K.M. Világhíradónak is, amelyik a februári számában azt írja, hogy . . . ma már nincs olyan évvégi probléma, hogy hová menjünk szilveszterkor . . . a legjobb és legnépszerűbb megoldás, hogy menjünk a csendőrbálba. Dicséri a kitűnő zenét és a hangulatot, ami már hagyományos, s ami a lengyel Bajtársi Közösség tagjaira is átragadt, . . . "akik vadul járták a csárdást". Az említett lap a mulatság után — tehát már józanul — elismeréssel köszönti a csendőröket és az elnököt a "remekül rendezett estélyükért".

Ennyit az 1974-75-ös szilveszterünkről, amelyik megérte a fáradozást.

— Az év folyamán közösségünk tagjai, vagy küldöttsége résztvett minden magyar ünnepségen. Így a március 15-i, a Szt. István napi, majd az októberi szabadságharc 19. évfordulójára rendezett ünnepségen is. Ez utóbbit Clevelandban a Holiday Inn dísztermében rendezték meg nov. 9-én, amikor kegyelettel emlékeztek meg a 13 aradi vértanúról is.

Ezen ünnepség keretében beszédet mondott v. Kemes László bajtársunk is, akit az Egyesült Magyar Egyletek a közelmúltban választottak meg elnöknek.

— Londoni bajtársaink a részünkre is eljuttatott "Meghívó"-juk szerint febr. 15-én rendezték meg a vacsorával egybekötött csendőrnapot, a Mindszenty. otthonban, annak vezetésével karöltve.

Több, mint 100 főnyi vendég jelent meg ezen a hagyományos vacsorán, ami azt jelenti, hogy az ottani csekély létszámú, de összetartó csendőrség közkedveltségnek örvend, amiért elismerés illeti különösebben Kultsár és Szekeres bajtársainkat. Többek között jelen volt a hosszú betegségből felgyógyult Dálnoki Veress Lajos vezeds., gr. Teleki Mihály volt fm. miniszter és mások.

A nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszédet Szekeres szds. tartotta, párhuzamot vonva Dél-Franciaország egyik kis baszk népcsoportjának és a magyar emigrációnak közös lelki-élményeivel kapcsolatban.

Felszólaltak még Veress vezeds., valamint Teleki volt miniszter is, akik a csendőrség otthoni múltjával kapcsolatban emlékeztek meg a testületünkről. Utána Ispánki Béla pápai kamarás ígéretet tett, hogy május hónap folyamán a csendőr-mártírok emlékére gyászmisét fog celebrálni.

Magyar légkörben, igen jó hangulatban, éjfélig tartott a minden jelenlevőnek felejthetetlen emlékvacsora.

HALOTTAINK

— 1974 tavaszán Buffalóban elhunyt FORGÓ Mihály főtörm. bajtársunk, a Cső. Cs. Közösség alapító, lelkes tagja. Sok éven át volt őrsparancsnok, majd az utolsó években a nyomozóknál kapott beosztást.

— 1974 okt. 17-én meghalt Münchenben — többszöri operáció után — a cső. Híradó Osztály utolsó parancsnoka BARTOS Ödön örgy. A rádió, telefon és géptáviró kiváló szakértője volt.

— A múlt év nyarán egy autókarambol következtében meghalt MICSKEY Kálmán ezds. bajtársunk Bécsben. Hosszas csendőrségi szolgálata alatt különböző beosztásokban szolgált, legutóbb a bpesti kerület állományában.

— Ez év januárjában Montreálban elhunyt SZABÓ D. Jenő ny. alezredes bajtársunk, aki feleségét alig félévvel előbb vesztette el. (B.L.)

A régi béke csendőrtisztje volt, aki a háború végén olasz hadifogságba esett, ahonnan 1919 végén visszatérve, régi állomáshelyét, a gyöngyösi szakasparancsnokságot vezette tovább. Később rangja szerinti beosztásokban szolgált a nyugdíjazásáig. Közszeretben álló egyéniség volt.

— Ez év febr. 18-án SZÉNÁSI Mihály főtörm. bajtársunk halt meg Németországban. Szolgálati ideje alatt a szegedi kerület állományába tartozott, s mint kiképző 5 éven át nevelte a próbacsendőröket.

— Buenos Airesből kaptuk a szomorú hirt, hogy ott meghalt PINTÉR Aladár ny. ezds. bajtársunk ez év június 9-én.

egységekből alakított karhatalmi zlj., s két tiszttal vezette szakasz erejű osztag álltak rendelkezésre. Ekkor jelentkezik BENEDEK Lajos cső. alhdgy. néhány csendőrrel. Az anyagi oszt. vezetője kiküld 3 fejőrt, melyek közül a 3. sz. egy gp-val megerősített szakasz nemeskéri KISS László fhdgy. psága alatt gk-n kerül előreszállítva, az elg. D-i oldalát elkerülve, annak a hátába azzal a feladattal, hogy a beszivárgó elg. mögé betekintsen, foglyokat ejtsen, s felkészüljön arra, hogy a saját támadó 2 zlj. támadásához csatlakozva, az oroszok hátába törjön. Menetvonala: gk-n Mogyorósbükk 945 magp.-ig, onnan Magasbükk 1416, Olt f., Sóvető havas 1426, Sipos kő 1568. 5 hápra.

Benedek alhdgy. kéri az anyagi oszt. vezetőt, hogy őt a 3. sz. felderítő jőrrel, ahhoz beosztva küldje ki. Jelenti, hogy az itteni szolgálata alatt a számos portyázásnál az egész környező terepet alaposan ismeri, s így a jőrt helyi ismereteivel támogatni tudja. Az anyagi oszt. vezetője a kérésnek helyt ad és Benedek alhdgy.-ot Kiss fhdgy. mellé osztja be.

A jörök elvonulnak, s a 2 zlj.-t az anyagi oszt. vezetője támadásra rendeli az oroszok által megszállva tartott kb. 1000 m., relatívan cca 150 m. magasan fekvő oldalakra. A támadás folyamán kialakult az a helyzetmegítélés, hogy itt nem egy kis lovas osztag, hanem legalább 1, nehéz fegyverekkel megerősített zlj. rendezkedett be védelmi állásba.

A támadás kb. 350 m-re az orosz vonaltól leáll.

Az egységek beássák magukat. Német megerősítés érkezik a következő napon, kik a támadást megismétlik. Az eredmény még az előző napit sem éri el.

A kiküldött járőröktől e napon érkezett jelentések szerint csak a 3. sz.-nak sikerült D-ről az elg. hátába jutni, foglyot ejteni, az elg. erejébe betekinteni, s erről jelentést tenni. Így tudtuk meg, hogy a 48. orosz gy.e. 2 zlj.-a nyomult előre Gyergyószentmiklósról, egy zlj.-ukat tartalékban hagyva, de viszont a 29. orosz gy.-e. részeit is ide bevetve. Így válik érthetővé, hogy a támadó 2 magyar gyenge zlj. nem jutott sikerre.

Benedek alhdgy. fáradhatatlanul portyázik az általa

ismert erdei, hegyi utakon, hoz mindég újabb és újabb helyzetjelentéseket Kiss fhdgy.-nak, aki a harcok 2. napján őt küldi az anyagi oszt. vezetőjéhez jelentéstételre.

Benedek alhdgy. egy szikár, vörös-hajú, közepesen magasabb, 45 éves katona, aki korát meghazudtoló lendülettel teljesíti feladatait. Fáradhatatlan mozgékonyasága sok részletadatot eredményez, s összefoglaló jelentése, melyet a harcok 3. napján szóban tesz meg az anyagi oszt. vezetőjének, adják meg azokat a részleteket, melyek a velünk szemben lévő orosz erők igazi számát megmutatják.

Az oroszoknak sikerült a 3. nap hajnalán egyik zlj.-unkat egy rohamegységgel meglepni, s széjjelverni. A zlj. parnoka, dr. Veress László alez. Debrecenből, segédtsíjével, s még egy szd-parnokával elesik a közelharcban. Egy másik szdpk. súlyosan sebesült, de őt sikerült elszállítani. Ezen a részen 2 orosz zlj. rohanta meg a várost, elfoglalta a Ny-i szegélyen lévő állomást, melynek személyzetét legyilkolta.

Ennek óriási a jelentősége: a székely körvasút az egyetlen vasútvonal, melyen a súlyosan megtépázott német 6. hadsereg, de a 8. is visszavonuló szállítmányait É-ra eltolni tudja, s itt futnak az összes, Székelyföldi anyagot szállító szerelvények is.

A Benedek alhdgy. által jelentett adatok birtokában tudja az anyagi oszt. vezetője a támogató német erők parancsnokával a város felmentési műveleteit úgy vezetni, hogy a 3. nap délutánjára a város szabad.

A város területén 420 orosz hullát számoltak össze, köztük az ezdpk., zlj. pk., s a komisszár holtteste is. A foglyok száma meghaladta a 100-at. Sokaknak sikerült a várostól É-ra húzódó erdős magaslatokra kimenekülni.

Az oroszok meglepetésszerű megjelenésének következményeit mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy az anyagi osztályt vezető vk. tisztnek szűkebb törzsével is közelharcba kellett szállni a támadókkal.

E közben egyik segédtsíjtje közvetlen mellette kap homloklovást és azonnal meghal. Az anyagi osztály vezetőjének — gsz-val majd kézigranáttal — egy magaslatról folyta'ott

védekező akciója azonban sikeres, melynek végén 80 orosz foglyot ejtettek, akik fegyvereiket eldobálva, megadták magukat. Benedek alhdgy. hősi tettét az anyagi o. vezetője egy magas kitüntetésre való felterjesztéssel kívánta jutalmazni. Sajnos, a Székely Határ-védelmi erők hamaros felmorzsolódása, s a roncsoknak a IX. ö. hdt. pság által való átvétele a kitüntetési javaslatokat eltemette. Hol feküdtek el, nem tudni. De az anyagi oszt vezetője, ma, több mint 30 év távlatában is kötelességének tartja e derék csendőr és harcos kiváló tettét példaképpen az ifjúság elé állítani. Reméljük, hogy valahol a nagyvilágban Benedek alhdgy., vagy családja tudomást szerez erről a késői elismerésről.

v. S.-i V.B.

(Benedek Lajos alhdgy. ezidőben a gyergyószentmiklósi 2. szakasz parancsnoka volt. Szerk.)

A PARTIZÁN ÉS EGY PÁR PAPUCS

Hát bizony, a délvidéki bevonulás koránt sem volt olyan lelkesítő, sőt veszélymentes sem, mint a felvidéki, vagy pláne az erdélyi! Itt ugyanis csak alig pár helyen fogadták magyaruhás leánykák, vagy egyéb ünnepi dísz a lelkesen érkező honvédeket, hanem e helyett sok helyen orvul, puska lövésekkel "üdvözölték" az érkezőket.

Egy szép kis tiszta délvidéki faluba érkezett meg egyik nap az ezredünk, melyben a lakosság nagy többsége sváb volt, míg a magyarság elenyésző számban volt képviselve. Megérkezésünkkor a falu csendes volt, majdnem kihaltnak látszott. Alig lézengett valaki az utcákon, s azok is, mintha félnének, futva közlekedtek. A beszállásolás simán folyt le, minden incidens nélkül, s később a fölösleges rettegés és bizonytalanság elmúltával a hangulat, a hozzánk való közeledés is kezdett javulni.

Az én szállásadóm egy jómódú, sváb földműves-család volt. Hivatalos dolgaim elvégzése után a szállásomra mentem, ahol akkorra a legényem már berendezkedett. A gazda tisztességtudóan üdvözölt, s ahogy érrefelé szokás és illik, a vendéget jó vörösborral kínálta meg. Majd utána

mesélni kezdett. Ennek, a minket közelebbről érdeklő lényege az volt, hogy előző nap még sok partizán (Csetnik) volt a faluban és neki az a gyanúja, hogy ezek most is itt vannak valahol a közelben, esetleg a falu határában lévő fiatalos erdőségben. De nincs kizárva az sem, hogy átmennek a szomszéd faluba, amelyiknek lakossága tiszta szerb telepesekből áll. Kért, hogy vigyázzunk, mert a partizánok az éjjel bizonyára támadni fognak, vagy legalábbis zavartkeltő lövöldözést fognak kezdeni.

A gazdát szavahihető, jóindulatú embernek ítélt meg, ezért a hallottakat azonnal jelentettem az ezredparancsnoknak. Rövid latolgatás, illetve megbeszélés után azt a parancsot kaptam, hogy egy szakasz huszárral menjek át a jelzett faluba, nézzek ott körül, hogy mi a valódi helyzet és mire kell felkészülni. A parancs szerint ott ne szállásoljak be, hanem még a sötétség beállta előtt térjek vissza az ezredparság szálláskörletébe.

Ez a falu 8 km-re volt tőlünk a Duna partján. 15 óra 30 perckor indultam el 1 szakasz huszárral, megerősítve egy géppuskás rajjal és velünk jöttek szekéren az odairányított csendőrök is, 1 parancsnok és 4 fő csendőr, mint akik ott egy örsöt fognak ideiglenesen alkotni. Megjegyzem, hogy a csendőröknek is volt egy golyószórójuk. Ügetésben, rövid idő alatt odaérkeztünk. Már messzebből megnyugvással láttuk, hogy a falu utcái — ellentétben az előbbiekkal — magyar nemzeti zászlókkal van kidíszítve: Az egész falu apraja-nagyja az utcán volt, látszott, hogy várják az első magyar katonákat, s mi több, a plébános fogadott és meleg szavakkal üdvözölt bennünket. Mondhatom, meg voltam lepve, mert nem reméltem és nem is számíthattam ilyen meleg fogadtatásra. A plébános szavaira röviden, katonásan válaszoltam. Nem volt az a benyomásom, hogy a nép csak színleli a szép fogadást, s az sem, hogy közelben settenkedő partizánoktól félnének. Minden szép rendben folyt le. A plébánoson kívül sok embert kikérdeztünk a csendőrökkel. Ennek eredményeképpen megállapítottuk, hogy a faluban nincs, de a közelben sem tudnak partizánokról, továbbá azt, hogy a lakosság tényleg szerb, de nem elüldö-

zött magyarok helyébe idetelepítettek, hanem régi, jóindulatú bunyevácok, ami nagy különbség a magyarokkal szembeni szemléletük tekintetében. Égre-földre esküdöztek, hogy ők nem partizánok és hogy szívből örülnek a magyaroknak.

Ezután a plébániára mentem, ahol az üzemképes állami távbeszélőn jelentettem a helyzetet az ezredparancsnoknak. Egyben engedélyt kértem, hogy itt tölthessem az éjszakát, mert ha mégis előadódna valami, jobb, ha a karhatalom itt van. Néhány perc múlva megkaptam az engedélyt a hozzávaló intézkedésekkel együtt.

Én a plébánián kaptam szállást a szentatya szíves meghívására és ugyanitt kapott ideiglenes elhelyezést az 5 csendőr is. Nem számítottam semmi rosszra, de azért bizonyos megnyugvással szolgált a közvetlen közellétük, ... no és... itt a telefon is rendelkezésemre állt.

Minden óvintézkedést, — biztosítást — megtéve, jó, kiadós vacsora után úgy 11 óra tájban készülődtem nyugvóra, s mindazok, akik nem teljesítettek őrszolgálatot. Itt jegyzem meg, hogy a parancs szerint minden 30 percben felhívtuk — éjjel pedig a telefonügyeletes csendőr — az ezredparságot, jelentve a helyzetet, ami egyben az előírt vonalpróba is volt és meggyőződött arról, hogy a partizánok nem rongálták meg a telefonvezetékét.

Készülődve a lefekvéshez, mondom a legényemnek, hogy Miska, ide a papucsom! — Igenis — mondja, majd kapkod, keresgél, de nem találja a kevés elhozott holmi között. Ottmaradt az előző szállásunkon a másik faluban. Erre én erélyesen és talán túl hangosan is megszidtam a hanyagsága és felületessége miatt, hiszen tudhatja, hogy a papucs a csizma után a jól megérdemelt pihenés egyik fontos kelléke. Majd őt is aludni küldtem, s magam is elfészkelődtem. De alig múlt egy negyedóra, kopognak. A telefonügyeletes csendőr jelenti, hogy "valami civil", aki ismételt kérdésére sem volt hajlandó megmondani a nevét, szeretne velem beszélni "valami igen fontos ügyben". Kigurrottam az ágyból, majd átvéve a kagylót kérdezem: "Halló, ki beszél és mit akar"? Az ismeretlen így felelt: "Hallot-

tuk, hogy a papucsai ottmaradtak Á. faluban a szállásán. A legényét ne korholja érte. Mire holnap reggel felébred, a papucs ott lesz a bejárat melletti kőpadon. Nyugodalmassal jóéjszakát". Ezzel máris kattant a készülék, letette. Behívtam a legényemet, elmondtam neki a papucs-mesét azzal, hogy reggel 6-kor keltsen fel, de előbb nézzen ki, hogy a papucs valóban ott van-e a mondott helyen. A rejtélyes telefonálás bizony nem nagyon engedett aludni!

Másnap reggel — a csicskásokra jellemző bizalmaskodó vigyorral — jelentkezik Miska a papucsokkal, amit a jelzett helyen talált egy cédulával. Ezen nyomtatott betűkkel ennyi állt: "A partizánok mindent hallanak, mindent látnak és mindent tudnak. Sok szerencsét kíván önnek egy partizán tiszt."

Rejtély és az udvariasságért még köszönetet sem mondhattam. Az biztos hogy egy olyan közelben tartózkodó személy "intézkedett" a papucs-ügyben, aki a zsalus, de nyitott ablakon át a legényem "kioktatását" hallotta, bár tudtommal a ház népe ebben az időben — a telefon-ügyeletesen kívül — látszólag már nyugovóra tért.

Mi még 4 napig voltunk ezen a vidéken, de nem történt semmi zavaró esemény. Mikor továbbmentünk és elbúcsúztam a csendőröktől, az őrsparancsnok megjegyezte: "Százados úr, én mérget veszek rá, hogy ez a plébános nem katolikus pap, vagy ha az is, de mellette partizán vezér. Nekem nagyon gyanús." Lehet, hogy igaza volt, többé sosem voltam ezen a vidéken. De utólag sajnáltam, hogy nem érdeklődtem a plébános felől, hogy vajon a csendőr-szimant igaznak bizonyult-e?

A katonai emlékek sokaságából papírra vetette
egy öreg huszár.

— Az évi rendes közgyűlést — lapzártáig — különböző okok miatt még nem tartottuk meg. Előre látható tárgyszorozata lesz: az elnöki beszámoló, tisztségviselők választása és a szilveszterünkkel — amit az idén is megtartunk — kapcsolatos megbeszélések.

Amikor a Középkorban a kínaiak feltalálták a puska-
port, nem tudták azt mire használni és az jó időre feledésbe
ment. Később egy benedekrendi szerzetes — Bertold
Schwarz — a 14. szd-ban, hogy úgy mondjuk, ismét felta-
lálta ezt a robbanó port, de ő maga sem gondolt arra, hogy
idővel, ezzel a találmányával emberek százmillióit fogják
megölni. A "barbár" Keletnek nem kellett ez a por, de a
műveltnek nevezett Nyugat azonnal rájött, hogy azt háborús
célokra jól fel lehet használni. Azonnal hozzá is kezdtek
gyártani a hozzávaló fegyvereket, muskétákat, pisztolyokat,
majd a modernebb fegyvereket, az ágyukat, a hozzávaló
gránát, kartács, srappelleket, bombákat, amit követtek ké-
sőbb a gépfegyverek. A kén, szén és salétromból álló ke-
verék jól bevált és a nyilakat, dárdákat, buzogányokat és
lándzsákat a lomtárba lehetett dobni. Sajnos, nem csak a
katonák vették és vehették igénybe ezt az új találmányt,
hanem a gonosztevők, az emberiség salakja is bűncselek-
ményeik elkövetésénél, melyeket fegyverrel hajtottak és haj-
tanak végre még ma is.

Nobel — svéd vegyész — találta fel a dinamitot, me-
lyet bányákban robbantás céljaira gondolt felhasználni, te-
hát békés célokra. De a háborúkészítők és forradalmárok
hamar rájöttek, hogy a dinamitbombák hatásosabbak, mint
a füstös porral töltöttek. Majd jött a nitrocelulózéból készült
u.n. füstnélküli lőpor, mely a régít teljesen kiszorította a
használatból, lévén nagy előnye, hogy a kilövés helyét füst-
jével nem árulja el.

Igy lett ez a találmány tömeggyilkossági eszköz és a
bűnözők fő segítsége. Egy meg nem indokolt támadó há-
borút — hacsak az nem megelőző szándékú — mégiscsak
tömeggyilkosságnak lehet nevezni anélkül, hogy valakit pa-
cifistának neveznénk. Habár az sem szégyen, ha valaki a
békét szereti és nem a háborút!

Galvani olasz fizikus sem hitte az első békacomb-ki-
sérleteinél, hogy az általa felfedezett villanyosáramnak mi-
lyen következményei lesznek. Azt, hogy nemcsak a gonoszte-

vők százait fogják azzal a másvilágra küldeni, hanem, hogy
azt számos más bűncselekményre is fel fogják használni.

Az emberi gonoszság határtalan és lehet mondani,
hogy az ember az embernek a legnagyobb ellensége, mert
minden új találmánynál mindjárt arra gondol, hogyan le-
hetne azt embertársai ellen felhasználni. Csak gondoljunk a
léghajók és repülőgépek sorsára, melyekről nemcsak katonai
és hadászati célokra, hanem békés lakosokra és városokra
dobták a halált és rombolást hozó bombákat, köztük a híres
foszforbombákat is, amelyek emberek százezreit égették el
a nyugati kultúra dicsőségére. Ma már az afrikai vadember
és békés néger is géppuskával lövi a fehéreket és tud bom-
bát dobni. Aztán jöttek az újabb tömeggyilkoló találmányok
a vegyi és bacilus háborús eszközök, kezdve az I. v. hábo-
rúban Franciaországban használt mérges gázoktól. Voltak
u.n. halálsugarak és fagyasztóbombák, melyek megdermesz-
tették az ellenséget, de nem ölték meg.

1884-ben készítették az első használható automobilt.
A feltalálók itt sem gondoltak arra, hogy az önműködő gép-
kocsi nemcsak az emberek kényelmét fogja szolgálni, avagy
katonai célokra is felhasználható, de vele a bűnözést is oly
mértékben elősegítették, hogy a közbiztonsági szervek tel-
jesítő-képességét többszörösen túlhaladják. Csendőri nyel-
ven mondva: ma a gépkocsikkal elkövetett bűncselekmé-
nyekből alig tudnak 10-15%-ot kideríteni. Oka, a lopott,
vagy hamis rendszámú gépkocsikkal való hirtelen megjele-
nés és eltűnés. Ezekkel követik el a bank és emberrabláso-
kat, üzletek kifosztását, az ellenfeleik elpusztítását. A hasz-
nált gk-t azután elhagyott helyen hagyják, esetleg fel is
gyűjtják. Néha értesítik a tulajdonost, hogy a kocsiját hol
találhatja meg. Példaképen egy "családi" esetet hozok fel.
Fiam forgalmas helyen, fényes nappal beszáll a kocsijába,
s a leeresztett ablakon át még beszélget a járdán álló ba-
rátjával. Hirtelen ott terem 3 suhanc jobbról, balról, hátul-
ról, kezükben revolver és felszólítják a fiamat, hogy szálljon
ki. Nála is volt revolver, de esztelenség lett volna használni,
mert ezek a drogos alakok még az apjukat is képesek lelőni.

Itt láthatjuk, hogy a vegyszerek is a gonosztevők szolgálatában állanak. A dolog vége: a fiam egy argentin rő. ti. barátjával a késő éjjeli órákig kereste a kocsiját, — eredménytelenül. Hazaérve, a kapuban 2 suhanc várta őket. Újabb támadástól tartva, előkapták pisztolyaikat, mire a 2 legény kézfelemelve jelentette, hogy ők találtak egy elhagyott kocsit és az abban lelt aktatáskából tudták meg a fiam címét. El is vezették a fiamékat a kocsihoz, amiből alig hiányzott valami. A két ifjonc, akik lehet, hogy a bandához tartoztak szép borraivalót kaptak, bár a rendőrségre is be lehetett volna kíséni őket priorálás végett, de az ilyen eljárás itt nem tanácsos a várható bosszú miatt.

A repülőgép-rablók kezdik abbahagyni ez újfajta bűncselekményt, mert az ellenőrzést igen megszigorították és sok kollégájuk ráfizetett a géprablás kísérletére.

Említésre méltók az emberablási esetek. Gazdag gyárosokat, vállalkozókat, földbirtokost, politikust, magasrangú katonákat rabolnak el. A rablók a legtöbb esetben azonnal jelentkeznek és közlik a szabadonbocsájtás feltételeit, így a hozzátartozók csak ritka esetben tesznek feljelentést. A feltételek néha sok millióra rúgnak. De szerepel politikai, vagy más foglyok szabadonbocsájtása, sőt jótékonyági szolgálattétel követelése is. Így pl. megnevezett iskolában ingyen könyvek, füzetek, stb. kiosztása, árvízkárosultak segélyezése stb. is. Teljesítés esetén az elraboltat a legtöbbször elengedik, de volt olyan is, amikor ennek ellenére megölték. Sok olyan rablás van, amikor élelmiszert, vagy ruhaneműt szállító teherkocsikat rabolnak el és azt a nyomortanyákon kiosztják. A sok helyen fennálló szociális igazságtalanságnál nem lehet rossznéven venni ez utóbbi eseteket — bár természetesen ez is bűncselekmény.

Ha most, mindezek tudatában visszagondolunk otthoni békés életünkre, ahol ilyen bűncselekményeket még elképzelni sem tudtunk, rá kell döbbenjünk, hogy mennyire züllött azóta a világ, mennyivel nehezebb ma a nyomozó közegek helyzete és mily sokat kellene még hozzátanulnunk a Nyomozó Utasításhoz.

Pintér Aladár + (Buenos Aires)

EGY KIS NYOMOZÁSTAN

Régi lecke, minden pár hetes csendőr, rendőr újonc tudja, hogy a nyomozásnak az alábbi 8 alapkérdésre kell megfelelni, hogy egy bizonyos bűncselekmény valóban kiderüljön és a bíróság "kétséget kizáróan" helyes és igazságos ítéletet tudjon hozni. Ezek a következők: Ki? Mit? Mikor? Mivel? Hol? Hogyan? Kivel? Miért? követte el a bűncselekményt?

Ez a kérdéssorozat a legrégebb nyomozástanban — hexameterben — a következőképp szerepelt. "Mit, ki, mikor, hol, mért, mikor és mely eszközök által." Ehhez jött hozzá később a 8. kérdés, hogy "kivel"?

Milyen egyszerűnek látszik, hogy csupán 8 kérdésre kell megfelelni és máris meg van oldva a rendőri probléma, a bűntény és ha a tettes kézre is kerül, a társadalom — legalább is egy időre — megszabadul egy közártalmas egyéntől.

A helyzet kulcsa azonban éppen e 8 kérdésben rejlő nehézségekben, az arra vonatkozó helyes feleletekben van, s ezért sok a kiderítetlen esetek száma szerte a világban.

Rendőri szemmel nézve: vannak helyszínes és helyszín nélküli bűncselekmények. Helyszínes pl. egy gyilkosság, vagy betörés. Helyszín nélküli pl. csekk csalás, vagy hamis bukás.

A helyszínes bűncselekmények általában aránylag sok nyomot hagynak, amik már magukban rendszerint több kérdésre megfelelnek, így pl. mit, mivel, mikor és hol kérdésre. Hátra van csupán 4 kérdőjel, amit ki kell nyomozni.

A helyszín nélküli bűncselekményeknél kevesebb a nyitva lévő kérdés, ezért nehezebb a felderítésük.

Mint köztudomású, hisz az újságokban is olvashatjuk, hogy a rendőrséget mindenütt, így Magyarországon is, szakosították, azaz "egy" bizonyos bűncselekmények kinyomozására speciálisan kiképzett csoportokra osztják őket, ahol csupán egy feladatkörben — pl. kasszaőrök — kell a bűncselekmény tényálladékát összeszedni, azaz a 8 kérdésre választ, feleletet találni.

Mi tette szükségessé ezt a szakosítást? Az, hogy a bűnözők, vagy bűncsoportok szintén specializáltak magukat. Egyesek, vagy bandák pl. csak bankrablást, betörést, lopást, stb-t követnek el oly felkészültséggel és technikával, hogy ezek felderítésére csak erre a "szak"-ra specializált rendőrök képesek. Ez a szakosítás tehát elkerülhetetlenül szükséges volt, hogy így a rendőrség is lépést tudjon tartani a szakosított bűnözőkkel.

Ha végignézzük a moziban, vagy a TV-n egy úgynevezett "krimi" filmet, látjuk, hogy a "mester-detektívek" szinte játszi könnyedséggel jutnak el a 8 kérdés pontos feletére, nemcsak azért, mert szakosítva vannak, hanem mert rendelkezésükre áll minden modern kellék és technikai felszerelés a nyomozáshoz, na meg, — ne hallgassuk el — egy-két beállított "trükk" is.

Ha visszagondolunk a mi múlt viszonyainkra, amikor egy járőrnek majdnem minden segítség és modern felszerelés nélkül, csupán az egyéni tudása, jártassága, rátermettsége segítette a nyomozásban, mondhatjuk, hogy "kalapot le"!!! Mert az örsökön — országos viszonylatban is — nem sok volt a kiderítetlen esetek száma.

K. L. London

CSENDŐR NŐSÜLÉS — ENYHÍTŐ KÖRÜLMÉNNYEL

A betelt nő létszám miatt a 20-as évek végén 1931-ig nem lehetett nősülési kérvényt beadni. Ez időben egy nagyobb örsön szolgáltam Seres és Bokor őrmesterekkel, akik hasonló korban voltak, mint én és nősülni szerettek volna. Jelöltjeink már megvoltak. A hosszú, udvarlással telt várakozás gyanakvóvá tette a szülőket, de az nem hatott a kiszemelt hajadonokra. A Seres és az én menyasszony-jelöltem az örsállomáson, a Bokor őrm-é 15 km-re lakott onnan. Már-már reményünk vesztét éreztük, amikor megjött a parancs, hogy a kérvények beadhatók, amit már aznap du. boldogan közöltünk a jelöltjeinkkel. Ők a hírt némi fenn-tartással fogadták, hivatkozva a szülőkre, de mi ezt figye-

lembe sem véve, kértük az öpk-t, hogy a kérvényeinket beadhassuk.

Bokor őrmesterrel csak este találkoztunk a laktanyában. Vele nem nagyon szimpatizáltunk, mert mindig azzal dicsekedett, hogy a jelöltje milyen gazdag, szép háza, gyümölcsöse, sok hold földje, többezer pengő készpénze, hatalmas stafíringja van. Ezzel szemben a mieinknek csak drága ragyogó szemük volt, s bizony azon kellett tanakodni, hogy találunk-e egy rokont, aki — legalább papíron — biztosít egy kis apanázst. De pár nap alatt ezt is sikerült beszerezni, valamint a szükséges okmányokat, így a kérvényünket beadhattuk továbbítás végett az öpk-nak.

Pár hónap múlva a szárnyparancsnokunk szemlére jött, mellyel kapcsolatban a nősülési ügyeket is kivizsgálta. Közben mi már az eljegyzést is megtartottuk. Az érdekelt családoknál a sznypk. úr az öpk-kal jelent meg, melynek során a kelengyéről is érdeklődött. Ahogy később az öpk. elmondta, abból annyit mutattak, hogy az háromnak is elég lett volna. De leltárt nem kértek róla. A látogatásokról a szemlélő és az öpk. este tért vissza és mivel az iroda a szemle alatt fel lett forgatva, — az asztal, sőt az ágy is papírral, előjegyzéssel tele — a sznypk. úr kijelentette, hogy velünk fog vacsorázni. Így is volt, s e közben Serestől és tőlem is kérdezett még egyet s mást, majd mindkét menyasszonyról volt néhány kedves, elismerő — nekünk jóleső — szava. Utoljára maradt a majd kivizsgálandó, távolabb lakó menyasszony vőlegénye, Bokor őrm., aki most is, megállás nélkül, szinte hadarva jelentette, hogy mennyi földje, készpénze, stb-je van az arájának. A jóhumorú sznypk. végighallgatta a szóáradatot, majd, mintha magában beszélt volna — azt mondta, hogy "igen, van enyhítő körülmény". Ennek a mondásnak csak akkor találtuk meg az értelmét később, amikor megtudtuk, hogy a Bokor menyasszonya 10 évvel volt idősebb nála. Erre értette tehát a szds. úr, hogy van enyhítő körülménye ennek a házasságnak. Szerencsére, ekkor még nem robbantunk ki illetlen kacajban, csak később, de akkor gyakran! Persze Bokor őrm-t elneveztük "enyhítő körülmény"-nek, amit ő láthatóan

nem kedvelt, s bár túrtóztette egyelőre magát, az arcán lát-
szott a harag. Egyik este azután kitört, s az őt így tituláló
bajtársához egy Btk-t vágott, a sürgős jelentésére ráborí-
totta a tintát, majd olyan dühödt erővel rántotta szét a
zubbonyát, hogy mind az 5 gombja a padlóra perdült.
Ekkor már magából kikelve ordította hogy "ezt a disznó-
ságot már nem hagyjátok abba soha?" Szétrebbent a tár-
saság, de megígértük neki e jelenet után, hogy a szds. úr
találó jelzőjét többé nem fogjuk emlegetni. Amíg együtt
voltunk, békességben éltünk egymással és kívántuk, hogy
választottjával a nagy korkülönbség dacára ő is olyan sze-
retetben éljen, mint amilyen reményekkel mi lépünk a há-
zasságba.

Alig telt el 3-4 hét, mind a 3 vőlegénynek megjött az
áthelyezési parancsa, mégpedig az aráktól távoleső örsökre,
amint azt a Szut előírja.

Hajdú S. örm.

A FEKETE LOBOGÓ

A Nap már leszállt a látóhatár mögé, s a csendet, ami
körülvesz, csak a kis templom időt kongató haranghangja
töri meg. Az ablakon kinézek az egyhangú szürkeségbe, de
élőlényt nem látok, csak az átellenben lévő hársfa meg-
fagyott, összeszáradt lombja bólingat feketén, mint egy
gyászlobogó.

Március 14-e van. Emlékeket a régi, holnapi, otthoni
március idusának lelkes ünnepei, díszmenetei lepik meg,
amiben itt már évek óta nincs részünk.

Fejem fölött az ócska házban az egerek hada vígan
futkározik a padláson, az eresz alatt is siránkozik valami
fázó madár. A közös folyosón valaki végig-csoszog és kint
egy kutya is belevonít a közeledő békés éjszakába.

Talán az örökös tépelődés az oka, de engem nem fog
az álom ebben a bajor hajlékban. A kérdőjelek, gondolatok
sokasága vibrál előttem, a sok "miért?" és a lelkemnek fáj
az igazság sorozatos megcsúfolása.

Niederbayern-Arbing községben egy USA-beli igazo-

ló csoport regisztrálja az idegen katonákat és a menekült
polgári egyéneket. Különösen az előbbieken keresik az "SS"
tetoválást. Nem sokat találnak. Mi felmutattuk a testületünk
által kiállított pecsétetes arcképes igazolványt, mire egy ha-
tározott OK! volt a felelet. És ebben a két betűben benne
volt egy győztes nagyhatalom szervének a döntése, határo-
zata mindazokra, akiket külön nem kerestek. Igen ám, de
a beígért és megindult kivándorlás közben "ráléptek a fék-
re" s voltak sokan — különösen közülünk — akikkel szem-
ben évekig azon tartották a lábukat! De mi tudtuk, hogy
az elhúzódó tapogatózás után felengedik a sorompót, s az
igazság végül is diadalmaskodni fog a kákán is csomót ke-
resőkkel szemben.

* * *

Az emlékembe vetült képek sorozata még nem zárult
be. A mai nappal feltűnik egy másik, szomorú évforduló,
amit a gyászlobogóra emlékeztető hársfalomb hűen tükröz
elém. A Felvidék egy részének visszakerülése után az úgy-
nevezett "második határkiigazítás" során a majdnem szín-
tiszta magyar Nandrás község sorsa pecsételődött meg, a-
mennyiben azt a cseheknek ítélték vissza. Ezt tehát nekünk
katonailag és közigazgatásilag ki kellett üríteni. A község
vezetősége hiába ostromolta bizonyítékokkal felszerelt kér-
vényekkel, deputációkkal az államfőt, a minisztériumokat,
minden hiábavaló volt. Akaratuk ellenére eladták a falu né-
pét, az pedig nagy keserűségében szidta a kormányt és
mindenkit.

Akkori beosztásom alapján én is résztvettem ebben a
gyászos aktusban, melynek előkészületeihez magammal vit-
tem "Magyarország Védasszonya", "II. Rákóczi Ferenc",
valamint "Liszt Ferenc" emlékére kiadott 2-2 pengős becs-
ben tartott emlékérmemet, melyek a Felvidékre való jogaink
jellegével bírnak. Egy kis felvidéki városba, Pelsőcre érve,
boldogan szemléltük a felszabadult magyar testvéreinket.
Itt egy vendéglőben — gondtalanul — egyik emlékérmemmel
fizettem, amit a pincér elfogadott, majd visszahozott azzal,
hogy "Tessék mondani, jók ezek a pénzek? Mert ilyent én

nem ismerek". Örömmel váltottam vissza a féltett talizmánomat, jó borraival toldva azt meg.

A mintegy 10 km-re lévő Nandrás községbe zárt sorokban indultunk el. A község lakói, mint egy megbolygatott méhraj futkároztak kétségbeesve az utcákon. Egy első-világháborús félszemű káplár géppuskáért könyörgött, mondván: "egyedül visszatartom az egész cseh bandát!" Mondták, hogy csupán 3 család van a faluban, akik a csehekkel tartanak. Házaikra könnyen rá lehet ismerni, mert azokat az éjjel a magyarok trágyával mocskolták be.

Március 14-e volt. A nép kint az utcán. A pap és a tanító szívfájdító szavakkal búcsúzott a híveitől. A lakosság kérlelte őket, hogy ne menjenek el, ennyi magyar közt nem lesz bántódásuk. De parancsra nekik is menni kellett. Egy iskolás fiú hévvel szavalta a Talpra magyar-t, egy bájos kis magyarruhás leányka szép hazafias verse hatotta meg a népet. Sirt mindenki, gyerek felnőtt, aggastyán, de könnyeztünk mi katonák is. Megható volt e szomorú percekben az emberi lélek őszinte megnyilvánulása, a hazához való ragaszkodás. A falu népe fájdalmuk kifejezéseken a templom tornyára fekete gyászlobogót tűzött ki, ezzel jelképezve az általános gyász-hangulatot, ami mindennél többet mondott.

A község terén az úttal párhuzamosan egy szakasz csendőr állt fel egysoros vonalban, s vártuk az átadás szomorú aktusát. Be is futott É. felől egy személykocsi és egy autóbusz csehekkel, akik aztán a falut a kertek alatt járőrökkel vették körül, egy részük velünk szemben négyesével állt fel az út közepén, amit mi némán szemléltünk. A két parancsnok előrelépett és bizonyára a rövid, de ránk nézve gyászos "Átadom — átveszem"-mel megtörtént az azóta is fennálló állapot megpecsételése, hogy egy magyar község úgyszólván a teljes lakossága akarata ellenére a csehek birtokába került.

Én — kissé talán fegyelmetlenül — előreléptem a sorból és kis gépemmel lefényképeztem a szomorú jelenetet. Utólag ezt jelentettem a szds. parancsnokomnak, aki csak

annyit mondott: "Jól tette, de én is kérek egy másolatot." Óhaját örömmel teljesítettem.

Ezután megindultunk vissza a hídig, a kijelölt "új határ"-ig. A falu népe, — figyelembe se véve a cseheket — amíg csak látott, kendőikkel integetett utánunk, kiáltozva, hogy "a viszontlátásra!"

A torony tetején a friss márciusi szellő lengette a fekete lobogót, amire a falu népe az utolsó órákban olyan fájdalmasan tekintett fel, s ami az igaz magyar szívük őszinte gyászát jelképezte.

Sivár kis bajor szobámban ilyen gondolatok között kerestem és vártam az álmod, — megnyugodva az Úr akaratában.

Madácsy János

EGY ÖZVEGYASSZONY

Vasárnaponként a templom előtt mise után mindig ottmaradtunk 3-4-en és mint valamikor otthon, megtárgyaltuk az ország sorsát, a politikát, a családi eseményeket, a gazdasági helyzetet, na meg sok szó esett a fehérnépről is. Pedig hát, de régen nem volt már nekünk hazánk, idegen volt nekünk a politika, nem volt család, s nem nagyon érdekeltek már minket a szőke, kékszemű német lányok. De azért ott maradtunk, elbeszélgettünk, s mikor már az ácsorgók eltűntek a szélrózsa minden irányába, mi is elindultunk, hogy a már megszokott kis német vendéglőben megigyunk egy pohár sört, vagy egy fröccsöt.

Itt mesélte el P., hogy hogyan halt meg a múlt hónap elején a mi szeretett bajtársunk G., aki már közelebb volt a 70-hez, mint a 60-hoz. Valamikor otthon a 4-es huszárok-nál szolgált és mint huszár tizedes ment át a csendőrséghez. Megbecsült és közszeretetlen álló tagja volt a testületnek. A II. világháború utolsó évében a fronton volt és az összeomlás előtti napokban esett el harc közben testvéröccse, majd ő is súlyosan megsebesülve került angol hadifogságba. Itt kint az emigrációban mint munkás kereste meg a mindennapi kenyerét. Németországban megnősült, egy született

német nőt vett el feleségül, akivel igen szép, harmónikus házasságot élt.

A napi munka után szorgalmasan tanította feleségét magyarul és mesélt neki késő éjjelekig Magyarországról, a magyar népről, megtanította magyar nótákra, na és persze magyarosan, ízletesen főzni. Visszavonultan éltek, alig érintkeztek valakivel, egyetlen barátjuk P. bajtársunk volt aki sokat együtt volt velük és amikor G. bajtársunk beteg lett, nem tudott dolgozni, segítette is őket.

A gyilkos kór végzett G. bajtársunkkal, aki már a Hadak Utján van és felülről szemléli a világeseményeket.

G. bajtársunk özvegyével az utcán találkoztam. Első látásra azt hittem, hogy ez az asszony magyar. Egyszerű, de ízléses sötét-zöld sportkosztümöt viselt, hozzáillő sikkes kis kalappal, melynek oldalát, baloldalon a régi csendőr kakastollhoz teljesen hasonló, de kisebb kiadású toll-forgó díszítette. Mellén pedig ott volt a csendőr járőrvezetői jelvény eredeti példánya. Illedelmesen köszöntöttem németül és megkérdeztem, hogy nem magyar származású-e? Meglepetésemre magyarul válaszolt nagyon kis idegen akcentussal. Megmondtam neki a nevemet, s hogy én ismertem a férjét. Haza kísértem és ő útközben mesélt, beszélt, elmondott mindent férjéről, akit még halála után is rajongásig szeretett. Ez az asszony magyarrá lett! Úgy beszélt, gondolkozott, mint egy magyar nő, minden magyar vonatkozású dologhoz hozzá tudott szólni, sőt azt is elmondta, hogy férjére való tekintettel egy magyar újságot is járat és azt az első betűtől az utolsóig elolvassa.

Este otthonomban elgondolkoztam ezen az özvegyen. Egy német nő, aki már szintén elmúlt 60 éves. Férjhez ment egy ő előtte teljesen idegen emberhez, akit rajongásig megszeretett. És mit művel a szeretet? A férj addig foglalkozott a feleségével türelemmel, szeretettel, míg a feleség megtanult magyarul, megszerette a férjén keresztül a magyar népet, Magyarországot, megtanulta annak történelmét, szokásait, nótáit. Szóval, magyarrá lett. Ez pedig nagy szó az emigrációban, ahol majdnem mindig fordítva szokott ez lenni. Az idegen emigráns olvad be a befogadó haza népe

közé. Hány magyar asszonyt ismertem meg itt az emigrációban, akik magyarul már beszélni is elfelejtettek és hány olyan magyar férfit ismertem meg, aki elnémetesedett, már hibásan beszél az anyanyelvét a magyart és talán szégyelli is, hogy magyar.

G. bajtársunk nemcsak kitűnő csendőr és katona volt, hanem hazájához hű emigráns is, aki utolsó leheletéig teljesítette magyar kötelességeit. Ha minden magyar emigráns csak egy idegent tanított volna meg arra, amire G. bajtársunk megtanította a feleségét, hol lennénk mi már? A sok idegen új barát mi mindent tehetett volna a magyar nép és a Magyar Haza érdekében!

Meghajtom az emlékezés zászlóját G. bajtársunk előtt és tisztelettel emlékezem meg özvegyéről, kérve őt, hogy továbbra is maradjon meg olyan csendőr özvegyasszonynak, amilyennek őt megismertem.

Öreg huszár

"ELFOGULATLAN" meghatározások

Kivonat a Magyar Nyelv értelmező Szótárából. I. kötet, 864. oldal.

Kiadta a Magyar Tud. Akadémia Nyelvtudományi Intézete, 1959.

Csendőr.

1.) A csendőrség tagja. Gyalogos, kakastollas, lovas csendőr. Elhurcolták a csendőrök. A csendőrök a tüntető tömeg közé lóttek. Egyszer Szilágy megyében a csendőrök hordókba rakták a vádlottakat, s úgy gurították le egy magas dombról őket.

Tábori csendőr: a t. csendőrség kötelékébe tartozó katonai személy.

2.) (átv. ért) Személy, vagy hatalom, aki, vagy amely erőszakkal elnyom minden olyan törekvést, amely érdekei ellen van.

Összetételek: Csendőrállam, csendőrbesúgó, csendőrgolyó, csendőrrjárőr, csendőrlaktanya, csendőrkeéz, csendőrszurony, csendőrtiszt, csendőr-uralom.

Csendőrörs.

- 1.) A volt csendőrségi szervezet legkisebb egysége.
- 2.) Ennek szolgálati épülete, vagy helyisége. A tüntetőket bevitték a csendőrségre.

Csendőrség.

1.) A felszabadulás előtti Magyarországon és némely tőkésországban az elnyomó osztályok érdekeinek védelmére falun, vagy a tanyavilágban működő, katonailag szervezett rendfenntartó testület, illetve annak valamely alakulata. A csendőrség a demokratikus mozgalmak kíméletlen üldözője volt.

2.) Ennek valamely laktanyája, vagy hivatali épülete. Bevitték a csendőrségre.

3.) A csendőrség valamely csoportja. A forrongó munkásság lefegyverezte a csendőrséget. Semmi sem történhetik a városban, mindenütt rendőrség, csendőrség, géppuska.

4.) (Kat.) Tábori csendőrség: a mozgósított hadseregben rendészeti feladatot végző karhatalmi alakulat.

Csendőrsortűz.

A csendőröktől a felvonuló, vagy tüntető tömegre leadott sortűz. A csendőrségnek számos áldozata volt.

* * *

Tanuljunk! Kínai közmondás.

- 1.) Három dolgot kell értékelni:
a kedvességet, a jóságot és a jókedvet.
- 2.) Három dolgot kell védeni:
a hazát, a becsület és a barátságot.
- 3.) Három dologban kell egyesülni:
a munkában, a kitartásban, a hűségben.
- 4.) Három dolog felett kell uralkodnunk:
jellemünk, nyelvünk és a viselkedésünk felett.

KÖNYVISMERTETÉS

Ez év elején jelent meg kemény vászonkötésben dr. REKTOR Béla szds. bajtársunknak — aki a Tucson-i/Ariz. állami egyetem tanára — angol nyelvű könyve a szövetségi rendőrségről "Federal Law Enforcement Agencies" címen. Terjedelme 408 oldal.

Ez az első könyv az Egyesült Államokban, amelyik a legfontosabb szövetségi rendőrségek történetével, szervezétével és igazgatásával foglalkozik. Ezenkívül a szerző tárgyalja a felvételi feltételeket, a kiképzést, az előléptetést, valamint az egyes szervezetek törvényes jogait és kötelességeit is. Tizenhat szövetségi rendőrségről és három kiképzési intézményről ad a könyv korszerű tájékoztatást, magába foglalva többek között az FBI-t, Secret Service-t, a Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms-t, a Postal Inspection Service-t, valamint a Food and Drug Enforcement Administration-t.

A könyvhöz dr. Folley Vern az Illinois állami egyetem rendőrségi intézetének igazgatója írta az "Előszó"-t, melyben megemlíti, hogy e könyv kiadása előtt semmiféle írott forrás nem volt az Egyesült Államokban, amely teljes áttekintő ismertetést adott volna a szövetségi rendőrségekről, mely hiányt ez a könyv tökéletesen pótolja. Dr. Folley gratulált a szerzőnek az amerikai igazságügy fejlesztéséhez való kiváló hozzájárulásáért.

Dr. Shuman Gayle, a phoenixi állami egyetem igazságügyi fakultásának igazgatója a könyv kiértékelésével kapcsolatban a következőket írta: Igazi öröm, hogy a testvér-egyetem fakultásának egyik tanára ilyen kiváló tudományos munkával járult hozzá az igazságügyi rendszer fejlesztéséhez és egyben gratulál a szerzőnek a teljesítményéhez.

Hasonló elismerő levelet írt a szerzőnek a megyei rendőrfőnök, a helybeli államügyész és többen mások.

A könyv 12.50 US dollárért megrendelhető a következő helyekről: 1.) Danubia Press Inc. Astor Park (Fla, 32002, USA. 2.) Patria Publishing Co., Ltd. 6 Alcina Ave. To-

ronto, Ont. Canada 3.) Bookstore, University of Arizona, Tucson, Ariz. 85721, USA.

(Fenti könyvismertetést örömmel hozzuk le lapunkban, hiszen ezzel egy bajtársunk hatalmas szorgalmáról és annak sikeréről számolhatunk be, egyben csatlakozunk az amerikai szakmabeliek gratulációjához. De tesszük azért is, mert akadhat olyan cső. bajtárs olvasónk, akinek fia, vagy talán már unokája hivatást érez a közbiztonsági szolgálat-hoz, — apja, nagypja nyomdokain haladva — amikor is ez a könyv a meginduláshoz kedvet, az életpályán pedig tám-pontokat, ismereteket nyújtó tankönyvként szolgálhat neki.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Elnökünk, Molnár István, új lakáscíme:
1263 Nicholson Ave., Lakewood, OH. 44107.
(Tel: 521-4461).

Egyszer mindenkinek letelik a szolgálati ideje, ha tet-szik, ha nem.

Igy érkezett el a végleges visszavonuláshoz kis lapunk-nak, az Egyesületi Értesítőnek a szerkesztője is. Nem a kora, hanem az ezévi igen súlyos betegsége kényszeríti arra, hogy a lap további szerkesztéséről lemondjon, annak a jövő-beni összeállítását és kiadását nem vállalhatja. (Tehát, nem a kor, hanem a kór miatt nem jelent meg ez év első felében a kis újságunk.)

Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezzel a közkedvelt félévi kiadványunk végleg megszűnik, mert bizonyára akad egy-két lelkes tagunk, aki annak további szerkesztését és kiadását vállalni fogja, s az így majd tovább hirdetheti és ápolhatja a csendőr összetartást.

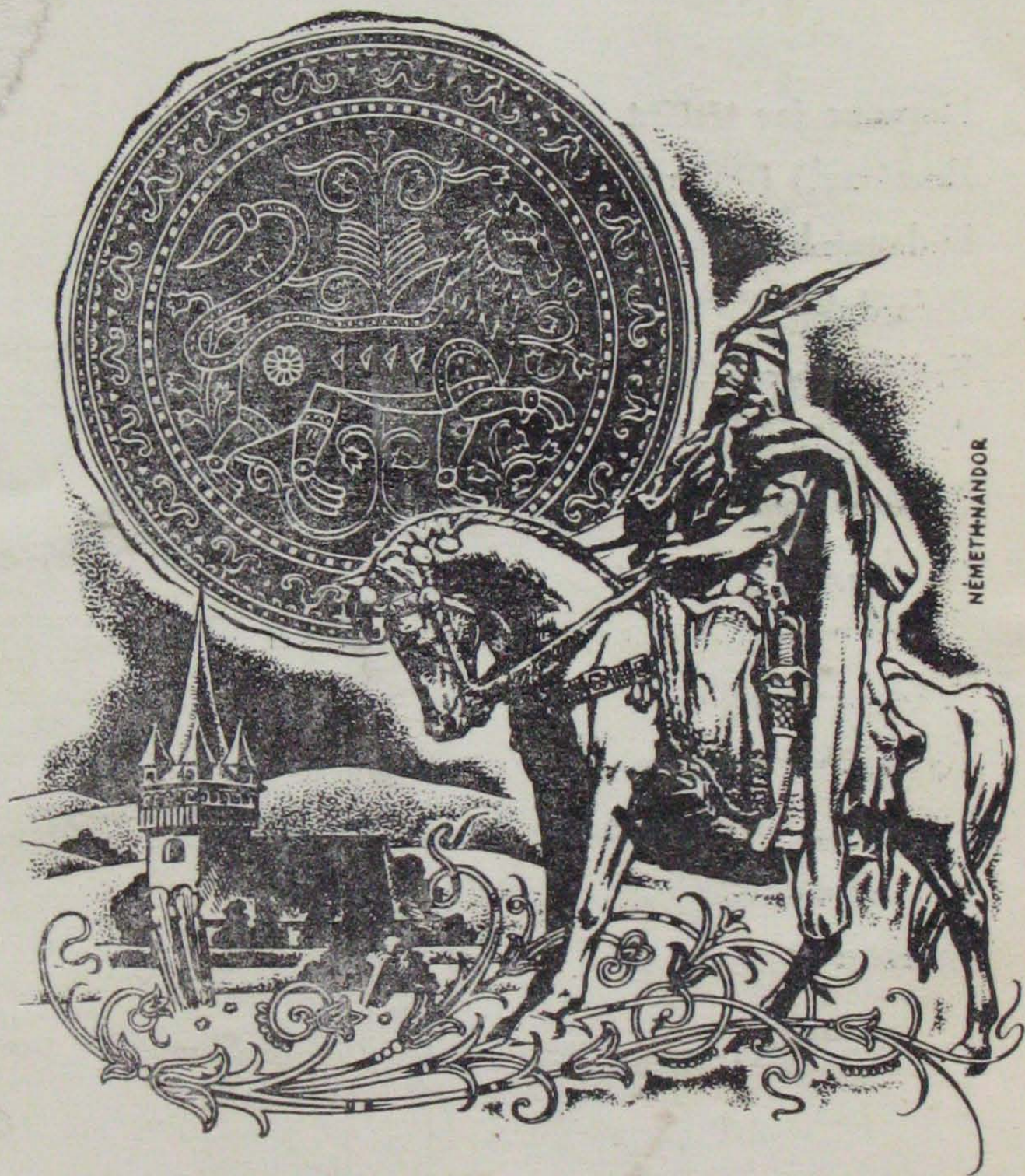
Ha tehát akad vállalkozó, az minden szükséges fel-világosítást megkaphat a szerkesztőtől.

Abban a reményben, hogy e munka továbbvitelére lesz jelentkező, bajtársi szeretettel kíván boldog ünnepeket, egy jobb esztendőt és búcsúzik az olvasóitól

a szerkesztő.

TARTALOMJEGYZÉK:

Harminc éve történt	1
Beszámoló 1965-ről	3
Halottaink	5
Évfordulók	6
Erdélyi harcok. Benedek alhdgy.	6
A partizán és egy pár papucs	10
Találmányok — bűncselekmények	14
Egy kis nyomozástan	17
Csendőr nősülés — enyhítő körülménnyel	18
A fekete lobogó	20
Egy özvegy asszony	25
“Elfogulatlan” meghatározások	25
Könyvismertetés	27
Szerkesztői üzenetek	28

NÉMETHNÁNDOR